

Píchačky na MDŽ

Ne, neodcházejte od časopisu! Prosím! Víím, ten úvod vás asi vyděsil, ale není to tak hrozné, jak si myslíte, nakonec je opravil.

Tedy od začátku. Doba tomu dávná, kdy jsem po vyučení nastoupil jako elektrikář do národního podniku Juta, pobočka 06, Višňová u Frýdlantu v Čechách. Původně jsem chtěl být elektronikem, neb mne tatínek odmala zasvěcoval do vymýšlení a zapojování obvodů s odpory a tranzistory, tu i dioda,

posléze i LED dioda. Vzpomínám si, že tenkrát stála 56 korun. Dnes na LED monitoru televize či monitoru koukáte na několik tisíc LED diod a navíc ve všech barvách. Jó, technologie jde dál, a tak se zlevňuje. I mne čekal pokrok a tatínek mi postupně vysvětlil i Boolovu algebru, jež je nutná ke znalosti číslicové techniky, potažmo pak mikroprocesorů, co vám řídí počítač, tablet, ba i telefon.

Vrátím se však ke své původní myšlence. Vyučení elektrikářem jsem převzal místo

mého tatínka. Tatínek odešel do Tesly dělat toho elektronika a já nastoupil po něm do Juty a vězte, že to nebyly začátky jednoduché. Táta v té firmě neustále vymýšlel tak zvané „zlepšovací návrhy“ a ono se to čekalo i ode mne. Dočkali se, ale nejdřív jsem se potřeboval zbavit puberty, pak trochu zmoudřet a nakonec přijít na to, jak mít ženu a děti, a přitom moci vymýšlet. Povedlo se.

Teď k těm píchačkám. Kdo neviděl „Marečku, podejte mi pero“ a neví, co jsou píchačky,

necht tento film jest historicky důležitými skripty ve vzdělání ohledně píchaček. My znali víme, že za to může denní tisk!

Odskočím si trochu do současnosti, kdy se tomu říká „jdu si čipnout“. Taký „pípnout“. Já nevím, asi jsem staromilec, ale jít si do práce pípnout, čipnout... Já radši píchnout, i když ta věc na mne pípné a účetní mi k tomu dal čip.

Ale zase k těm píchačkám. Doufám, že si červenající se čtenářky a pohoršení čtenáři oddychli, jde totiž jen o hodiny. V Jutě byly krásné hodiny. Ty vlastní píchačky, vrazíš lejtstro, zmáčkneš páku, „cink“, vytáhneš lejtstro, byly ty klasické. Pak už jsme měli ty s displayem, ale princip byl stejný... Jenže ty řídicí hodiny, to byl historický kousek. Byly to klasické kyvadlové hodiny, cca metr vysoké, s proskleným předním otevíráním. A navíc byly vybaveny nějakými kontakty, které každou minutu po drátech řekly píchačkám (těm s pákou a lejtstrem), že je teď o minutu víc. (Již je promlčeno: ve sklepech byly jedny píchačky pro opozdilce. Odemklo se jen za panáka, cigáro, pivo, či službičku, šly dle přání zákazníka).

Pan hodinář (omlouvám se, již si nevzpomínám na jeho jméno), který k nám jezdil až z Prahy do frýdlantského výběžku (pro méně znalé zeměpisu - nejseverněji do Polska), měl ty hodiny zamluvené u firmy, že je chce do své sbírky. Hodiny prý byly velmi zachovalé a vzácné, neb jich bylo v republice jen pár kousků.

Vrátím se ale ke své profesi. Elektrikář, postupně i elektronik a navíc ode mne očekávali, že umím opravovat hodiny (po tatínkovi), ty pro pana hodináře. Ano, k elektronice jsem se dopracoval a vypucovat

kontakt v hodinách jsem taky uměl. Dva plíšky, které se sebe dotknou jednou za minutu očistit jemným pilníkem by uměl i obyčejný Pulec! Kdyby...

A teď již konečně k tomu MDŽ. Spousta z vás si zavzpomíná na podnikové akce oslav Mezinárodního dne žen. My je v Jutě měli pravidelně v podnikové jídelně, která sloužila i jako taneční sál pro roztodivné tancovačky. To, o čem píšete, bylo právě tam, hrála nám kapela, bylo veselo. Byl pátek a po skončení odpolední směny ve dvacet dva hodin se zamkl vstup do fabriky a zůstal otevřen pouze vstup pro veřejnost. Slavilo se, vždy byly zaváděcí ceny - minimálně půlka co v hospodě, nádhera.

Asi již dlouho plkám a měl bych konečně spojit ty oslavované ženy s píchačkami... že jo? Nechte mi ještě chvilku. Seděl jsem u stolu s mým šéfem (mistrem) panem Dvořákem a zaučujícím se kolegou, parťákem Liborem. Byla téměř půlnoc a měli jsme ze sebe náramnou radost. Šéf mne chválil, neb jsem se rychle zaučil, parťák mne chválil, že jsem učenlivý, já chválil parťáka před šéfem a šéfa... Je toho mnoho kombinací, kdo koho, před kým, důležité je ale to, že se pochvaly zapíjely.

Teď poznámka k našim vrátným. Já, určený (jako zobák, slaďas...) k pucování kontaktů v řídicích (historických) hodinách, patřičně na to pyšný, že smím, mám výsadu, jsem vrátnými byl brán jako otrok, neb oni nechtěli vypisovat ručně propiskou do píchaček ty časy, což museli, když píchačky nešly.

Jestli dovolíte, již dlouho vás obtěžuji popisem okolností. Jdeme na spojení píchačky, MDŽ a dovolte, připojím k tomu vrátnici.

Půlnoc cvakla, dvře do fabriky letí, vrátný vchází do sálu. Míří ke mně, zrak ostrý, levé obočí vzhůru. Mí spolustolovníci jen zírají a vrátný rozhodným hlasem velí: „Půjdeš se mnou!“ Bráním se, neb nejsem si vědom prohřešku, jež bych vrátným způsobil. Vrátný však levé obočí nechal na místě a zavelel: „Opravíš ty hodiny, nejdou píchačky!“ „Já nemohu“, obrátil jsem zrak na šéfa i parťáka a ti se mne zastali! „Vždyť má naváto!“

Proběhla nějaká debata o řediteli..., a tak jsem šel. Ty hodiny visely nad stolem v jedné kanceláři a tam mne pan vrátný pustil. Vylezl jsem na stůl a se slovy: „Tak mé hodiny, zase kontaktičky zlobí?“ jsem otevřel tu prosklenou, dřevěným rámem zdobenou vitrínu. Tam se houpalo dlouhatánské kyvadlo. Takže čas běžel, zas to byly ty kontakty. Jal jsem se sundat kyvadlo, abych se k opravě dostal, a alkohol zavelel: „Teď musíš dozadu, Hynku!“ no co jsem mohl dělat. Urval jsem to kyvadlo.

Nevím, jestli onen vrátný zalitoval své lenosti, ale stalo se, že mi šéf řekl, ať to vyřeším. Ještě rok poté fungoval systém na bázi zkušební desky. Taťko, díky, že jsi mne naučil použít integrované obvody, abych to šéfstvo tolik nenaštal.

Když pan hodinář přijel na opravu mnou zničených hodin, slzel. Od firmy je dostal a můj provizorní systém byl pak nahrazen systémem profesionálním. Jen vím, že se pan hodinář po čase ozval, hodiny zprovoznil a ty teď zdobí jeho sbírku.

Hynek Pulec

